

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi asuntosäästöpalkkiolain 7 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Nuorten ensiasunnon hankinnan tukemista koskevassa asuntosäästöpalkkiolaissa asuntosäästötalletukselle maksettava korko on säädetty verovapaaksi ja sen suuruus on sidottu tuloverolaisissa säädetyn verovapaan pankkitalletuksen enimmäiskorkoon. Myös talletukselle maksettava lisäkorko on verovapaa. Aiemmin eduskunnalle annetun tuloverolain koskevan hallituksen esityksen mukaan pankkitalletusten verovapaus poistuisi vuonna 2000.

Nyt annettavassa esityksessä ehdotetaan,

että asuntosäästötalletuksen korko ja lisäkorko säilyisivät edelleen verovapaina.

Lisäksi esitetään asuntosäästöpalkkiolain muuttavaksi siten, että asuntosäästötalletukselle maksettavan koron ja lisäkoron suuruutta ei määrättäisi enää laissa. Ne määrättäisiin tämän jälkeen asuntosäästöpalkkioasetuksessa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2000 alusta. Laki koskisi talletusten korkoja, jotka kertyvät 1 päivästä kesäkuuta 2000 alkaen.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Asuntosäästötalletukselle suoritettavan koron ja lisäkoron verovapaus

Asuntosäästöpalkkiolain (1634/1992) 7 §:n 1 momentin mukaan rahalaitos suorittaa asuntosäästötalletukselle korkoa ja määräaikaista lisäkorkoa. Asuntosäästöpalkkiolain 10 §:n mukaan rahalaitoksen tällaiselle talletukselle maksama korko ja lisäkorko eivät ole veronalaista tuloa tulo- ja varallisuusverotuksessa. Korosta ja lisäkoroista ei myöskään suoriteta korkotulon lähdeverosta annettussa laissa (1341/1990) tarkoitettua lähdeveroa.

Eduskunnalle on 24 päivänä kesäkuuta 1999 annettu hallituksen esitys laeiksi tuloverolain sekä varallisuusverolain 10 §:n muuttamisesta (HE 32/1999). Esityksessä ehdotetaan tuloverolain muuttavaksi muun muassa siten, että pankkitalletusten koroilta poistetaan verovapaus. Lait on tarkoitettu

tulemaan voimaan vuoden 2000 alusta. Ne koskisivat talletusten korkoja, jotka erääntyvät 1 päivästä kesäkuuta 2000.

Mainitussa hallituksen esityksessä on todettu, että asuntosäästöpalkkiolain mukaiselle asuntosäästötalletukselle maksettavan koron suuruus ja tähän korkoon liittyvät verokysymykset ratkaistaan tästä esityksestä erillään.

Asuntosäästötalletusta voidaan pitää varsin eriluonteisena kuin tavallista pankkitalletusta. Asuntosäästötalletus liittyy erottamattomana osana rahalaitoksen ja säästäjän väliseen asuntosäästösopimukseen, jossa nuori, korkeintaan 30-vuotias henkilö sitoutuu pitkäaikaiseen ennakkosäästämiseen hankkiakseen ensimmäisen omistusasunnon. Tällaista toimintaa on asuntopoliittisesti kannattavaa edistää.

Asuntosäästötallettamisen suosio on viime vuosina huomattavasti vähentynyt. Esimerkiksi uusia asuntosäästöpalkkiotilejä on avattu vuoden 1999 tammi-heinäkuun aikana

yhteensä vain noin 2 300 kappaletta, kun edellisvuotena vastaavana aikana tilejä avatiin noin 4 900 kappaletta. Suosion väheneemiseen on johtanut muun muassa se, että alhaisesta yleisestä korkotasosta ja tuensajan niin sanotusta omavastuukorosta (4,5 %) johtuen korkotuki on supistunut vähäiseksi, monissa tapauksissa loppunut kokonaan. Nykyisessä tilanteessa asuntosäästötalletukselle saatava kohtuullisen hyvä korkotuotto on korkoriskin vähentämisen ohella lähes ainoa kannustava seikka nuoren harkitessa asuntosäästöpalkkiojärjestelmään sitoutumista. Verovapauden poistaminen voisi osaltaan olla vaarantamassa asuntosäästöpalkkiojärjestelmän jatkumista.

Edellä mainituilla perusteilla esitetään asuntosäästötalletuksen verovapautta koskevan asuntosäästöpalkkiolain 10 §:n säilyttämistä ennallaan.

1.2. Asuntosäästötalletukselle suoritettavan koron ja lisäkoron määräytyminen

Asuntosäästöpalkkiolain 7 §:n mukaan asuntosäästötalletuksen korko vastaa suuruudeltaan verovapaan talletuskoron enimmäistasoa. Lisäkorosta sovitaan asuntosäästösopimuksessa. Lisäkoron suuruuden on kuitenkin oltava vähintään 2 ja enintään 4,5 prosenttia vuodessa. Edellä kerrottu tarkoittaa sitä, että asuntosäästötalletukselle maksetaan verovapaata korkoa, jonka suuruus on vähintään 4 ja enintään 6,5 prosenttia. Käytännössä maksettava kokonaiskorko on lähempänä 4 prosenttia. Yleisen korkotason huomattavasti alentuessa rahalaitokset eivät ole juurikaan tehneet asuntosäästösopimuksia, joissa tuo vähimmäiskorko olisi ylitetty.

Kun talletuskoron verovapaudesta ollaan edellä kerrotulla tavalla luopumassa, on asuntosäästötalletuksen korolle määriteltävä uusi määräytymisperuste. Muutoksen yhteydessä on myös syytä tarkistaa kyseisessä säännöksessä olevien määräysten säädöstasoa. Nykyisin vallitsevien lainsäädäntöperiaatteiden mukaan tämänkaltaisia määräyksiä, joiden tulee olla joustavasti muutettavissa, ei ole tarkoituksenmukaista antaa lain tasolla, vaan alemmanasteisilla säädöksillä. Tällaista käytäntöä noudatetaan esimerkiksi asuntolainsäädännössä nykyisin johdonmukaisesti.

Edellä olevan johdosta ehdotetaankin asuntosäästöpalkkiolain 7 §:n 1 momenttia muu-

tettavaksi siten, että asuntosäästötalletukselle maksettavan koron ja lisäkoron suuruudesta säädettäisiin asetuksella.

Asuntosäästöpalkkioasetuksessa asuntosäästötalletukselle suoritettava korko määriteltäisiin suhteessa johonkin yleisesti käytössä olevaan viitekorkoon, esimerkiksi 12 kuukauden euribor-korkoon, ja lisäkorko määriteltäisiin vähimmäis- ja enimmäismääräisenä. Jotta rahalaitosten halukkuus avata uusia asuntosäästötilejä paranisi nykyisestään, tulisi asuntosäästötalletukselle maksettava korko jonkin verran alenemaan. Lisäkoron suhteellinen osuus kokonaiskorosta kasvaisi. Tämä edistäisi rahalaitosten välistä kilpailua.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Vuoden 1999 heinäkuun lopussa oli vuoden 1992 asuntosäästöpalkkiolain mukaisia, voimassa olevia asuntosäästöpalkkiotilejä kaiken kaikkiaan noin 27 400 kappaletta. Näillä tileillä oli säästöjä yhteensä 980 milj. markkaa. Tälle talletusmäärälle maksetaan arvioitua 4,2 prosentin talletuskoron mukaan laskettuna vuotuista korkotuloa noin 41 milj. markkaa. Tästä korkotulosta jää verovapauden johdosta valtiolta saamatta verotuloja noin 12 milj. markkaa vuodessa.

Asuntosäästötallettajan saama veroetu keskimääräisellä 35 900 markan talletuksella on 437 markkaa vuodessa.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Valmistelun yhteydessä on kuultu valtiokonttoria ja Suomen Pankkiyhdistystä. Esitys ei ole suppeutensa vuoksi ollut tarkastettavana oikeusministeriön lainvalmisteluosaston tarkastustoimistossa.

4. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulevaksi voimaan vuoden 2000 alusta. Se koskisi niitä asuntosäästötalletukselle maksettavia korkoja ja lisäkorkoja, jotka kertyvät 1 päivästä kesäkuuta 2000 alkaen riippumatta maksuajankohdasta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**asuntosäästöpalkkiolain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun asuntosäästöpalkkiolain (1634/1992) 7 §:n
 1 momentti, seuraavasti:

7 §

*Asuntosäästötalletukselle suoritettava korko
 ja lisäkorko*

Rahalaitos suorittaa asuntosäästötalletuk-
 selle korkoa, jonka suuruudesta säädetään
 asetuksella. Lisäksi rahalaitos suorittaa talle-
 tukselle tallettamisen aloittamisvuodelta ja
 tämän jälkeen enintään viideltä kalenteri-
 vuodelta lisäkorkoa, jonka suuruudesta sovi-
 taan asuntosäästösopimuksessa. Sovittavan

lisäkoron vähimmäis- ja enimmäismääristä
 säädetään asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta .

Lakia sovelletaan 1 päivästä kesäkuuta
 2000 ja sen jälkeiseltä ajalta kertyvään kor-
 koon ja lisäkorkoon myös siinä tapauksessa,
 että korko maksetaan ennen 1 päivää kesä-
 kuuta 2000.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ympäristöministeri *Satu Hassi*

Laki

asuntosäästöpalkkiolain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun asuntosäästöpalkkiolain (1634/1992) 7 §:n
 1 momentti, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

*A asuntosäästötalletukselle suoritettava korko
 ja lisäkorko*

Rahalaitos suorittaa asuntosäästötalletuk-
 selle korkoa, jonka suuruus on sama kuin
 tuloverolain (1535/92) 33 §:n 2 momentissa
 säädetty verovapaan talletuskoron enimmäis-
 taso. Lisäksi rahalaitos suorittaa talletukselle
 tallettamisen aloittamisvuodelta ja tämän
 jälkeen enintään viideltä kalenterivuodelta
 lisäkorkoa, jonka suuruudesta sovitaan asun-
 tosäästösopimuksessa. Lisäkoron suuruuden
 on kuitenkin oltava vähintään 2 ja enintään
 4, 5 prosenttia vuodessa.

Ehdotus

7 §

*A asuntosäästötalletukselle suoritettava korko
 ja lisäkorko*

Rahalaitos suorittaa asuntosäästötalletuk-
 selle korkoa, jonka suuruudesta säädetään
 asetuksella. Lisäksi rahalaitos suorittaa talle-
 tukselle tallettamisen aloittamisvuodelta ja
 tämän jälkeen enintään viideltä kalenteri-
 vuodelta lisäkorkoa, jonka suuruudesta sovi-
 taan asuntosäästösopimuksessa. Sovittavan
 lisäkoron vähimmäis- ja enimmäismääristä
 säädetään asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta .

Lakia sovelletaan 1 päivästä kesäkuuta
 2000 ja sen jälkeiseltä ajalta kertyvään kor-
 koon ja lisäkorkoon myös siinä tapauksessa,
 että korko maksetaan ennen 1 päivää kesä-
 kuuta 2000.